

کرامت انسان و عدالت؛ ستون‌های عزت جامعه اسلامی در حکومت نبوی

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب، ماموستا عثمان یوسفی، امام جمعه شهر ربط، در اولین وینار سی‌ونهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی اظهار داشت: اولاً آنچه ما بر آن تأکید داریم، کرامت ذاتی انسان است. قرآن کریم می‌فرماید: «وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ» (اسراء، ۷۰) و پیامبر اکرم(ص) این اصل را در تمام معاملات و رفتارهای خود رعایت کردند.

امام جمعه شهر ربط افزود: پیامبر(ص) حتی با دشمنان نیز با بخشش رفتار می‌کردند، مانند ماجرای اهل مکه که ایشان را از وطن خود بیرون کرده بودند، اما در روز فتح مکه فرمودند: «شما آزادید». همچنین در حدیثی کلیدی فرمودند: «الناس كَأَسْنَانِ الْمَشْطِ سِوَاءٍ» یعنی مردم همچون دانه‌های شانه برابرند. این سیره عملی پیامبر(ص)، مبنای رعایت حقوق شهروندی در حکومت نبوی بود.

وی تأکید کرد: یکی دیگر از اصول محوری قرآن و پیامبر(ص) عدالت است؛ به‌عنوان مثال در جنگ اُحُد، پیامبر حتی بدهی یک یهودی را پرداختند تا حق او ضایع نشود.

یوسفی ادامه داد: در عدالت اقتصادی نیز پیامبر(ص) فرمودند زکات، صدقه نیست بلکه حق فقراست. قرآن می‌فرماید: «وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ» (ذاریات، ۱۹). اقدامات پیامبر در کرامت زنان نیز انقلابی اجتماعی بود؛ از منع زنده‌به‌گور کردن دختران، تعیین مهریه به‌عنوان حق مالی زن، و دفاع از حق تعلیم زنان تا تشویق آنان به یادگیری دانش و پزشکی.

وی گفت: پیامبر(ص) در سیره عملی خود با اخلاق نیکو رفتار می‌کردند؛ قرآن کریم می‌فرماید: «وَإِنَّكَ لَـَعَلَّآ لِلْعَالَمِ خُلُقٌ عَظِيمٌ» (قلم، ۴). ایشان حتی پس از آسیب دیدن دندان‌شان در جنگ اُحد فرمودند: «اللهم اغفر لقومي فإنهم لا يعلمون» خدایا قومم را ببخش که نمی‌دانند.

یوسفی افزود: پیامبر(ص) احترام ویژه‌ای به کودکان داشتند و با فقرا می‌نشستند. انتخاب بلال حبشی به‌عنوان مؤذن و سلمان فارسی به‌عنوان مشاور، نشان‌دهنده مبارزه با تبعیض و نژادپرستی بود. پیامبر(ص) حتی آزادی اسیران مشرک در جنگ بدر را در قبال آموزش سواد به مسلمانان تضمین کردند و زنان را به تحصیل دانش تشویق نمودند.

امام جمعه شهر ربط تصریح کرد: پیمان مدینه به‌عنوان نخستین قانون اساسی چندفرهنگی تاریخ، آزادی دین یهودیان را تضمین کرد و امنیت جانی و مالی غیرمسلمانان را مساوی با مسلمانان قرار داد. پیامبر(ص) فرمودند: «هرکس غیرمسلمانی را که تحت پیمان اسلام است بکشد، بوی بهشت به مشامش نمی‌رسد.» همچنین در خطبه وداع تأکید کردند: «لا فضل لعربي على أعجمي إلا بالتقوى» هیچ عربی بر غیر عربی برتری ندارد مگر به تقوا.

وی در پایان گفت: این نمونه‌های سیره عملی پیامبر اکرم(ص) نشان می‌دهد حکومت نبوی مبتنی بر کرامت ذاتی انسان، عدالت اجتماعی، عزت اسلامی و انسانی و رعایت حقوق همگان دشمنان بوده است.